

Nemški letalski napadi na London

Nemška letalska ofenziva proti Angliji se je zopet poostrila — Nemci poročajo o velikih razdejanjih v Angliji, Angleži pa o uspešni obrambi

LONDON, 26. avgusta. Reuter. Na včerajšnji dan je ponovno vzplamtela letalska vojna nad Anglijo v še hujši obliki in obsegu, kakor doslej. Zračni napadi veljajo poleg vojaških objektov tudi civilni imovini in ljudem. Tekom včerajšnjega dneva so prihajale sovražne formacije zopet val za valom nad Anglijo ter so doživeli zračni napad tudi London, Portsmouth ter Ramsgate. Že v soboto so bile vržene bombe na londonska predmestja, kjer je bila zadeta neka kavarna in precej trgovin. V nedeljo dopoldne so padle zopet bombe v nekatera londonska predmestja ter razrušile nekaj trgovskih skladišč, ki pa so bila k sreči prazna. Nastali so tudi požari, ki so jih pa kmalu pogasili. Šlo je za bombardiranje posameznih bombnikov, ki so prileteli skozi zračno zaporo, končno pa so jih pregnali naši lovci. Ministrstvo za deželno varnost je včeraj popoldne izdalo komuniké, po katerem je bilo v nekaterih londonskih predmestjih povzročene nekaj škode na trgovinski imovini; precej oseb je bilo ranjenih, nekaj pa ubitih. Pri bombardiranju Portsmoutha je bilo tudi precej ranjenih ter nekaj ubitih v nekem kinematografu, ki ga je bomba direktno zadela. Nekaj ranjenih je bilo tudi v Ramsgateu ter v 3 meslinah na severovzhodu, škoda je bila neznatna.

Nemško uradno vojno poročilo

BERLIN, 26. avgusta. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo: Naše letalstvo je 24. t. m. nadaljevalo uničevanje za vojno važnih naprav sovražnika. Kakor smo že poročali, so napadla naša letala včeraj iznenada angleški otok. Pri tem se jim je posrečilo z bombami uničiti zakladišča, hangarje, delavnice in taborišča na letališčih v Northweald, Hornechurch, Mantsonu, Canterburyju in Ramsgateu. Vojno pristanišče Portsmouth je bilo napadeno z mnogoštevilnimi bombami, med njimi tudi najtežjimi, pri čemer so bile zažgane pristaniške in obrambne naprave. Naša bojna letala so vrgla dalje bombe na Great Yarmouth, kjer so zažgala taborišča in barake, prav tako pa so bombardirala tudi taborišča sovražnih čet pri Doverju. Tekom dneva se je razvilo več srditih letalskih spopadov, pri katerih so naša lovska letala zopet pokazala svojo premoč. Mnogi ponočni napadi naših

bojnih letal so povzročili velika razdejanja pristaniških naprav v Bristolu, požare v velikih taboriščih v Thameshavnu, kakor tudi mnoge poškodbe raznih objektov angleške letalske industrije, med drugim v Derbyju, Birminghamu, Kingstonu in Rochesteru. Polaganje min pred angleškimi pristanišči se je nadaljevalo. Angleška letala so vrgla v noči na 25. t. m. v severni in zahodni Nemčiji bombe na odprto ozemlje ter na stanovanjske okraje dveh južnozahodnih mest. V enem teh mest je bilo zadetih več stanovanjskih hiš. Dva civilista sta bila ubita, dva ranjena. Nekatere druge je razdejala neka bomba neko poslopje, v katerem so nastanjeni vojni ujetniki. Osem jih je bilo ranjenih. Celokupne sovražnikove izgube so znašale včeraj 64 letal, mi pa jih pogrešamo 20. Neka naša podmornica je potopila sovražnega rušilca in neko 7000tonsko trgovsko ladjo nekega konvoja.

Angleška uradna in neuradna poročila

LONDON, 26. avgusta. Reuter. Letalsko ministrstvo je davi objavilo, da je bilo včeraj nad Anglijo sestreljenih 54 sovražnih letal. Lastne izgube znašajo 13 letal; od teh so se 3 piloti rešili s padali. Ministrstvo za deželno varnost je davi objavilo, da je bilo tekem noči več zračnih napadov na obširnih področjih zlasti v južni Angliji in Middelndu, pa tudi na škotskem. V nekem mestu v Middelndu so nastali požari, na industrijskih napravah pa je bila povzročena škoda. Ponoči je padlo tudi nekaj bomb na londonska predmestja, škoda pa je neznatna in tudi ranjencev je bilo malo.

LONDON, 26. avgusta. Reuter. Letalsko ministrstvo naznanja, da je bilo včeraj zrušenih 54 nemških letal, od katerih jih je bilo 48 sestreljenih v zračnih bitkah, 6 po s protiletalsko obrambo. Tri najst angleških letal manjka, vendar so se trije piloti rešili. Pri drugem nočnem

napadu so nemški letalci metali padala z baklami, ki so razsvetljevale cilje. Več bomb je padlo v predmestja.

V NEKEM JUŽNOANGLEŠKEM MESTU, 26. avg. Ass. Press. Preko 50 nemških letal je napadlo sinoči v mraku mesto, zažgale več hiš na različnih delih mesta, nato pa se spustilo v bitko s »Spitfire« in »Hurricane«. Tri letala so padla v morje. Bitka je bila v taki višini, da so se letala komaj videla s prostimi očmi.

RAMSGATE, 26. avg. Ass. Press. Pri nemškem napadu je bilo včeraj porušeni več hiš, porušena je plinarja, inženirski mestni urad ter neka cerkvena dvorana. Nemška letala so prihajala v valovih — en napad je trajal 20 minut.

LONDON, 26. avg. Reuter. Davi je neko nemško letalo vrglo na London bombe. Dva policista sta ubita. Ena bomba je padla v neko glavno trgovsko ulico ter zažgala neko poslopje.

Nove angleške letalske akcije

LONDON, 26. avgusta. Reuter. Letalsko ministrstvo je sinoči objavilo, da so letala RAF v soboto ponoči uspešno bombardirala letališča, bencinska skladišča in važne industrijske naprave v Nemčiji, Italiji, Holandiji, Belgiji in Franciji. V Nemčiji so bile bombardirane važne letalske industrijske naprave v Stockhardu, Ludwigshafenu, Frankfurtu, dalje elektrarna pri Kölnu ter mnoge železniške naprave in letališča. V Franciji so bila bombardirana letališča v Caenu, Douaiu, Charleroiu, Peirreloju, Lisleuxu ter Le Havreu, dalje je bilo dolgotrajno bombardirano nemško daljnostrelno topništvo

pri Calaisu. Napadene so bile važne industrijske naprave v Italiji, tovarne »Caproni« v Milanu, municijske tovarne v Pezzo S. Giovanni, kjer so nastale velike eksplozije, ter letalska tovarna »Savoia«. Dve letali se nista vrnila.

LONDON, 26. avgusta. Reuter. Letalsko ministrstvo je objavilo, da so letala RAF bombardirala v petek ponoči 20 letališč v Franciji in Holandiji, zlasti Boulogne, Dieppe, Brest, Villacoublai, Dipavaz severno od Bresta, Lisleux, Caen, St. Omer, Merville, Orleans, dalje nemško daljnostrelno artilerijo, zlasti pri rtiču Gris Nez ter pristanišče Dieppe.

Tretja faza napadov na Anglijo

Komentar angleškega letalskega strokovnjaka Olliverja Stewarda — Anglija mora biti pripravljena na najsrditejše napade — Novi ogromni bombniki

LONDON, 26. avgusta. Reuter. Znani letalski strokovnjak Oliver Steward je včeraj podal oceno položaja najnovejšega razvoja letalske vojne nad Anglijo. Od prve tretine avgusta do danes je znamenovale sovražno letalsko delovanje tri razvojne faze: 1. faza letalske ofenzive, 2. faza relativnega zatišja, in 3. faza brezobzirnega bombardiranja in uničevanja. Prva faza se je pričela 10. avgusta in so veljali napadi v prvi vrsti vojaškim objektom. Toda Anglija je pokazala, da je na obrambo pripravljena in je nasprotno letalstvo utrpelo vsak dan izruba po 60, oz. roma po 180 letal, ko je 15. avgusta letalska vojna dosegla svoj prvi višek. Efekt teh bombardiranj pa je bil minimalen.

Nastopila je druga faza, faza »zatišja«, med katerim je nasprotnik očividno sprevidel, da mu ta način ne bo prinesel želenega rezultata. Spremenil je načrte in včeraj se je pričela tretja faza, faza uničevalne vojne iz zraka. Civilno prebivalstvo je že izpostavljeno najhujši preizkušnji. Tudi na odprtem polju ni več varno. Toda dejstvo, da je letalska vojna dobila tako divje oblike, je dokaz, da se je pod silo dosedanje neefektivnosti nasprotnik moral zateči k takemu načinu vojskovanja. Rezultate je treba pokazati tako ali tako, če naj se zdrži morala. — Toda čim širši obseg bo zavzemal ta na-

čin vojskovanja, tem preje se bo nasprotno letalstvo izčrpalo. Pravilno je dejal zadnji letalski minister Sinclair, da Nemčija še ni vrgla v boj gros svojega bombarderskega brodogoja. To je treba pričakovati sedaj vsak čas. Prebivalstvo naj si ne dela iluzij, naj ne bo preoptimistično, kajti preživeti bo moralo hude ure.

Vendar lahko računa s pridom na dejstvo, da je Nemčija to svoje brodogoje bombardnikov zgradila že pred precej časa in da zato ti bombniki, čeprav so bili zgrajeni v ogromnih serijah, ne predstavljajo več zadnje besede tehnike. Nasprotno pa razpolaga Anglija z novim tipom bombnika, ki je pravkar v serijah zapustil tovarne. Cenzura je pravkar dovolila objaviti, da bodo v kratkem stavljeni v službo ogromni angleški bombniki, ki bodo mogli brez spuščanja pri naj-

večji obtežitvi preleteti največje razdalje v sovražnikovo ozemlje in nazaj. Ko stojijo ti bombniki na letališču, izgledajo okoliške zgradbe kakor škatlice vžigalic. Ti bombniki bodo izvrševali po načrtu sistematično slabitev sovražnikove vojne mašinerije do popolnega uničenja. Že dosedanje bombardiranje važnih industrijskih naprav v Nemčiji to dovolj potrjuje. Bombardiranje letalskih tovarn »Flat« in Caproni v Italiji iz Anglije ven pa je najvažnejši dogodek v sedanjih letalskih vojni, ki naznačuje smer bodočega bombardiranja z novimi bombniki.

Razen tega stopijo v službo tudi novi tipi bojnih letal. Predvsem pa in bolj kakor najmodernejši aparati, bodo odločali in odločili letalci, ki kažejo vedno večjo energijo in srčnost, ko se zagrižejo pri zasledovalnih poletih nemalokrat celo v rep sovražnih letal. Ta duh bo odločil zmago.

Nemci posredujejo med Grki in Italijani?

BERLIN, 26. avgusta. DNB. Dogodki, ki so v zvezi z aktualno fazo odnosov med Grčijo in Italijo, vzbujajo tu stalno zanimanje. Iz zadržanja tukajšnjih političnih čimteljev pa se vidi, da Berlin ne želi, da bi se na Balkanu ustvarili kakršni koli zapletljaji, ki bi mogli postati izhodišče za razširitev vojne. Na odločujo-

čem mestu ponovno izjavljajo, da ni nastala v odnosih med Grčijo in Italijo nobena nova napetost. Dejstvo, da prišpe v prihodnjih dneh v Berlin posebno grško odposlanstvo, dokazuje še bolj, da se Berlin trudi storiti vse, da ne nastanejo niti v Grčiji niti na ostalem Balkanu okoliščine, ki bi utegnile povzročiti ne-

már. Medtem pa ni bilo z uradnega mesta mogoče še ničesar izvedeti, ali je bila že uvedena kakšna akcija za odstranitev napetosti med Grčijo in Italijo. Vendar se čuti želja, da se na Balkanu onemogoči tudi najmanjši spopad. V tem smislu pišejo tudi vsi nemški listi.

Rusi ne zahtevajo Dardanel

MOSKVA, 26. avgusta. Tass poroča: Tuji listi so objavili vesti, ki so zatrjevale, da je sovjetska vlada zahtevala od turške, da dovoli svoboden prehod sovjetski vojni mornarici skozi Dardanele v primeru vojne. Agencija Tass je pooblaščen poročati, da so vse te vesti brez podlage.

ŠPANIJA PRIZNAVA ANGLEŠKO BLOKADO

NEW YORK, 26. avgusta. Tass poroča: »New York Times« objavljajo vest, da je španska vlada sklenila priznati angleško blokado, vendar le pod pogojem, da ji Anglija dovoli od septembra dalje uvažanje bencina.

SOVJETSKA SODBA O NAPADU NA ANGLIJO

Popravi! V sobotni oceni polkovnika Duraviljeva se je primerila napaka, ki moti smisel, kar s tem popravljamo. Dotični stavek se mora pravilno glasiti: »Nemške izgube letal so po polkovniku Duraviljevu znašale poprečno 3 odst. ali po 45 letal na dan. To da na mesec izgubo okoli 4000 letalcev...«

Madžarsko-romunska pogajanja prekinjena

Obe delegaciji sta v soboto odpotovali iz Turna Severina — Obstaja pa še upanje, da se bodo v sredo obnovila v Segedinu

TURNU SEVERIN, 26. avgusta. ZPV. Šef tiskovnega urada zunanjega ministrstva je izjavil v imenu obeh delegacij zastopnikom listov: Ko sta voditelja obeh delegacij osebnostno obvestila vsak svojo vladu o poteku dosedanjih pogajanj, sta imeli delegaciji dne 24. t. m. ob 10.30 tretjo sejo. Delegaciji sta se sporazumeli, da se uporabi na konferenci nemščina kot uradni jezik, pridržujoč pravico, da se na imenovanji seji uporabi kot jezik zapisnika poleg nemščine tudi francoščina, vendar bo veljal kot avtentičen samo nemški tekst. Minister Hory je nato prečital memorandum madžarske vlade, nakar je bila seja za dve uri prekinjena, da je bilo mogoče memorandum preučiti. Pri nadaljevanju seje je minister Valer Pop odgovoril na madžarski memorandum. Ker se ni mogla najti podlaga za razpravo, so bila pogajanja na predlog vodje madžarske delegacije razglašena kot končana. Vendar obstaja

upanje, da se bodo pogajanja v najkrajšem času obnovila. Madžarska delegacija je odpotovala v soboto zvečer v Budimpešto. Predloženo je bilo, naj bi se v sredo pogajanja nadaljevala. Ta predlog je stavila madžarska delegacija sama, ki je zahtevala, da se delegaciji snideta tedaj na madžarskem ozemlju, in sicer v Segedinu.

TURNU SEVERIN, 26. avgusta. ZPV. Madžarska delegacija je v soboto zvečer odpotovala iz Turna Severina v Budimpešto, romunska delegacija je pa odpotovala v Bukarešto včeraj zjutraj. Tuji opazovalci so prepričani, da so pogajanja dejansko razbita in je prav malo upanja, da bi se mogla najti za pogajanja v Segedinu nova podlaga, ki bi kakor koli omogočila sporazumevanje. To potrjuje tudi dejstvo, da je mogoče opaziti med Romunijo in Madžarsko novo napetost, zlasti v tisku. Vesti o novem zbiranju ro-

munskih in madžarskih čet na meji demantirajo, izvršeni pa so vendar bili neki novi vpoklici.

LONDON, 26. avgusta. Ass. Press poroča iz Budimpešte, da se bodo na posredovanje osi razbita pogajanja med Madžarsko in Romunijo po vsej verjetnosti nadaljevala, in sicer v sredo. Včeraj so se, takoj po objavi, da so pogajanja razbita, namreč takoj sestali v budimpeštanskem zunanjem ministrstvu nemški, italijanski ter romunski poslanik in je sestanku prisostvoval tudi madžarski zunanji minister. Ne oziraje se na to pa sta Madžarska kakor Romunija še v teku noči okrepile vojaške pripravljenosti še poostri. V Budimpešti so že razpostavili po mestu protiletalsko topništvo. Iz Bukarešte pa javljajo, da tamkaj merodajni krogi izjavljajo, da bodo rajše preliči zadnjo kapljo krvi, kakor odstopili po nepotrebnem le ped transilvanske zemlje.

Izjava ministra Crossa

LONDON, 26. avgusta. Reuter. Minister za trgovinsko mornarico Cross je včeraj dejal, da je uvozna kapaciteta Anglije na pragu drugega leta vojne velja, kakor je bila doslej, tako da bo Anglija lahko krila vse svoje potrebe tudi v bodočem letu. Samo julija meseca je angleško trgovinsko brodnice uvozilo 4 milijona ton blaga, ali za 20% več kakor januarja, ko je vladal relativen mir na morjih. Glede tako imenovane nemške totalne blokade je dejal Cross, da je važno, da se je povečalo angleško trgovinsko brodnice za več milijonov ton, kar odtehta izgubo bližnjih sosednjih pristanišč. Angleško trgovinsko brodnice je tako veliko, da bo zvozilo domov dovolj blaga, ki bo potrebno za veliko ofenzivo na kontinent.

VEČINA ZA ODSTOP RUŠILCEV

MOSKVA, 26. avgusta. Tass. List »Washington Post« javlja, da je znani ameriški institut za oceno razpoloženja javnega mnenja objavil, da je v vprašanju takojšnjega odstopa 50 ameriških rušilcev Angliji 61% ljudi za, 39% proti odstopu.

STALIŠČE AMERIŠKEGA TISKA

MOSKVA, 26. avgusta. Tass. Ameriški listi posvečajo velik del pozornosti vprašanju skupne obrambe USA in Kanade in se zavzemajo za sodelovanje obeh vojnih mornaric tako, da bi Kanada lahko precejšen del svojih ladij poslala v Anglijo.

OBLETNICA ANGLEŠKO-EGIPTSKE ZVEZE

LONDON, 26. avg. Reuter. Na četrto obletnico angleško-egiptske zavezniške pogodbe so prinesle londonske »Times« uvodnik, ki z zadoščenjem beleži nedavne izjave zvestobe egiptskega ministrskega predsednika in vojnega ministra ter dejstvo, da je angleška vlada v pomoč Egiptu pokupila vso bombažno letino. Pravtako podčrtuje tudi pomen Egipta kot center islama.

VOJASKA KONFERENCA AMERIŠKE CELINE

WASHINGTON, 26. avg. Reuter. Šef USA generalnega štaba general Marshall je povabil šefe generalnih štabov 22 ameriških držav za september in oktober na obisk v USA.

LETONSKA FEDERALNA REPUBLIKA

MOSKVA, 26. avgusta. DNB. Navčejarajšnji seji letonskega sejma je bila razglašena letonska sovjetska federalna republika.

AMERIŠKI MORNARIŠKI ATAŠE V KANADI

WASHINGTON, 26. avg. CNP. Kapetan Oliver Read je imenovan za ameriškega pomorskega atašea v Kanadi. To imenovanje je v zvezi z ustanovitvijo mešane komisije za zaščito ameriško-kanadskih interesov. Doslej USA niso imele v Kanadi mornariškega atašea.

TROCKI NE SME BITI POKOPAN V USA

MEXICO CITY, 26. avgusta. Reuter. Tajnik pok. Leva Trockega, Goldmann, je pri ameriskem zunanjem ministru Hullu protestiral, ker USA niso dovolile, da bi bil Trocki pokopan v New Yorku, oz. sploh v USA.

EDUARD MICHELIN UMRL

CLERMONT FERRAND, 26. avg. Ass. Press. Včeraj je umrl Edouard Michelin, 84letni ustanovitelj francoske industrije gumij ter avtomobilskih kolesnih obročev, ki so znani po vsem svetu. Svojčas je izumil gumijaste obroče, ki so dobili ime »Michelin«. Bil je tudi glavni delničar avtomobilске tovarne Citroen.

DOGODIVŠČINE ANGLEŠKE PODMORNICE

LONDON, 26. avgusta. Reuter. Admiraliteta javlja, da se je po 2 dneh blodenja, vrnila v svojo bazo podmornica »Sea Lion«, ki se je s svojim periskopom zadela v 9.000 tonsko nemško trgovinsko ladjo, katero je potopila. Poškodovane pa so bile naprave na periskopu tako, da je po 2 dneh neprestanega dvigovanja in spuščanja, v syrho orientacije vendarle srečno prispela domov.

Borza. Curih, 26. avg. Devize: Pariz 9.95, London 17.66, New York 439, Milan 22.15, Madrid 40, Berlin 175.40, Stockholm 104.75.

Mariborska napoved: Malo oblačno in stanovitno vreme. Toplota se bo nekoliko dvignila. Včeraj je bila najvišja temperatura 19.0, danes nainižja 7.1, opoldne 19.0.

Prvi stvarni sklepi pogajanj v Craiovi

Med Romuni in Bolgari je že določena nova meja — Grad Balčik ostane romunski otok sredi bolgarskega ozemlja — Evakuacija bo izvršena 10. oktobra

BUKAREŠTA, 26. avgusta. DNB. Oba voditelja delegacij Bolgarije in Romunije v Craiovi, Pomenov in Creceanu, sta odpotovala v Sofijo, odtod v Bukarešto, da poročata svojim vladama o dosedanjem poteku pogajanj. Tu pričakujejo, da bosta danes spet odpotovala v Craiovo, kjer se bodo pogajanja nadaljevala. Tehnični odhori so izvrševali svoja dela tudi tekom včerajšnje nedelje. Na poučenem mestu izjavljajo, da se bo izvršila evakuacija Dobrudže v etapah. Kakor se dalje zadržuje, bo grad Balčik ob Črnem morju, last romunske kraljeve rodovine, v katerem je shranjeno tudi srce pokojne kraljice Marije, ostal še nadalje romunska last, ne bo pa imel teritorialno zvezo z ostalim romunskim

ozemljem. V Silistriji bo dobila Romunija najbrže svobodno pristanišče na Donavi. Končno pa bo Bolgarija olajšala tudi romunski tranzit na cesti Bukarešta - Konstanca. Romunija se obvezuje, da bo v določenem roku zgradila novo direktno cesto čez romunsko ozemlje.

BUKAREŠTA, 26. avgusta. DNB. Kakor smo na poučenem mestu izvedeli, je bil pri romunsko-bolgarskih pogajanjih v Craiovi že dosežen sporazum o terminu evakuacije južne Dobrudže po Romunih. Po zatrditvi poučenih krogov, se bo to zgodilo 10. oktobra.

BUKAREŠTA, 26. avgusta. Rador. Izdano je bilo sedeče uradno poročilo: Prebivalstvo okrožij Kalkakra in Duro-

stor prične lahko že sedaj preseljevati svojo imovino, izvzemši ono orodje, ki je nujno potrebno za poljska dela. Strojeno je bilo vse za olajšanje presejitve. Zamenjava prebivalstva bo povzročila neke ozemeljske koncesije, vendar to ne pomeni, da mora romunsko prebivalstvo na naglo zapustiti svojo želez, katero lahko v miru dokonča. Romunsko-bolgarska pogajanja se nadaljujejo v duhu vzajemnega razumevanja. Nihče ne bo oviral romunskega prebivalstva južne Dobrudže, da ne bi moglo odpeljati s seboj svojo imovino. Vojska in oblastva ostanejo še dalje na svojih mestih in ni zato nobenega vzroka za kakršno bojazen.

Italijansko vojno poročilo

RIM, 26. avgusta. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo: Neka naša letalska eskadrilja je bombardirala letališče Hal Far in Malto. Deset sovražnih letal, ki so se spustila z našimi v boj, je bilo napadenih in so bila pri tem 4 uničena, dočim smo mi izgubili le eno. V severni Afriki so naša letala napadla in pregnala dva angleška rušilca, ki sta obstreljevala pristanišče Dardio. Dalje so naša letala napadla motorizirane sovražne čete med Sidi Barrani in kirenajsko mejo. Pri tem smo uničili tri oklepna vozila. Vsa naša letala so se vrnila. Sovražni napad na Tobruk je zahteval 5

mrtvih in nekaj škode. Tam smo naknadno ugotovili zbitje dveh sovražnih letal. V Vzhodni Afriki so naša letala napadla letališča v Garissi in Wajirju (Kenija) ter postojanke pri Daga River Postu (spodnji Sudan). Sovražna letala so tekom noči napadla z bombami kraje v Piemontu in Lombardiji. Sovražna letala, ki so priletela zopet čez Švico, so bila po naših preganjan, ko jim je uspelo vreči tri bombe v bližini Anione in tri v bližini Alessandrie. Pri tem je bila zažgana neka kmečka koč. V Mardano Comense sta bila najdena v poškodovanih hišah dva mrtva. Obenem z bombami so sovražniki metali tudi letake.

Poljska sestavni del Nemčije

RIM, 26. avgusta. Stefani. »Il Popolo di Roma« poroča, da je bila Poljska kot generalni guvernorat dokončno vključena v sestav Nemčije in pravi ob tej priliki, da je ta Hitlerjev ukaz zgodovinsko dejanje prve vrste. S tem je za vselej onemogočena obnova Poljske. Hitler-

jev sklep, izvršen še pred koncem vojne, dokazuje, da je vzhodna Evropa za vselej izločena izpod angleškega vpliva. Ta sklep je pa tudi najboljši odgovor angleški vladi, ki vzdržuje na svojem ozemlju še dalje poljsko vladno kot svojo zaveznico.

Kennedy v smrtni nevarnosti

LONDON, 26. avg. Ass. Press. Ameriški veleposlanik Joseph Kennedy ter člani veleposlaništva so komaj ušli nemški težki eksplozivni bombi, ki je padla kakih 100 m v stran od njegove podeželske hiše v londonski okolici. Veleposla-

nik je prebil week-end v svoji podeželski hiši, koder je padla bomba. Njegova rod-bina je v Zedinjenih državah. Bomba je podrla neko drevo ter naredila 10 m globoko ter 9 m široko luknjo. V okolici hiše je padlo okoli 60 zažganih bomb.

Ameriška letališča na Bermudih

HAMILTON, 26. avgusta. Reuter. Izredna seja zastopnikov Bermudskega otočja je sklenila staviti letalska oporišča na otočju na razpolago Zedinjenim državam Severne Amerike.

WASHINGTON, 26. avg. Stefani. Vest, da je bermudska skupščina odobrila, da

se letalske baze odstopijo USA, je bila zelo dobro sprejeta v ameriških vojaških krogih. »New York Times« pišejo, da bo do v kratkem odstopljeni Angliji 4 rušilci. Ti rušilci so že zapustili Panamski kanal v smeri New Yorka, od koder bodo poslani v Kairo.

NEW YORK, 26. avg. DNB. Po vesteh iz Hamiltona je guverner Bermudskih otokov izjavil, da so letalske baze odstopljene USA za 99 let. V tej izjavi je guverner Bernard podčrtal važnost letalskih oporišč na Bermudskih otokih.

Gibanje „svobodnih Francozov“

KAHIRA, 26. avg. Reuter. Včeraj so bile na vsem Srednjem vzhodu izročene nove bojne zastave edinicam reorganizirane vojske svobodnih Francozov. Poleg »Union Jacka« (angleške zastave) so sprejele francosko trikoloro z dvojnimi loren-skimi križem.

DEBATA O SPLOŠNI VOJAŠKI DOLŽNOSTI

WASHINGTON, 26. avg. Stefani. Ameriški senat nadaljuje debato o splošni vojaški dolžnosti. Senator Byrd bo zahteval anketo, kakaj je bilo od naročenih 4000 letal doslej izdelanih samo 343.

CESTA USA-KANADA

NEW YORK, 26. avgusta. Stefani. Danes bo na seji kanadsko-ameriške komisije dosežen sporazum tudi glede graditve ceste med USA in Aljasko, ki bo šla preko kanadskega ozemlja.

NASTOP KANADSKIH LETALCEV

LONDON, 26. avg. Reuter. Včeraj se je udeležila letalskih bojev prva eskadrilja kanadske RAF. Sestrelila je 2 nemška bombnika.

POGREB SPANSKEGA PRIMASA

MADRID, 26. avgusta. DNB. Včeraj je bil svečano pokopan kardinal Goma y Tomas.

IZVOZ LETAL IZ AMERIKE

LONDON, 26. avg. Reuter. Izvoz letal iz USA v Anglijo je bil v prvih 6 mesecih tega leta 3 in polkrat večji kakor v zadnjih 6 mesecih 6919. leta.

Novice

Nova ležišča premoga in petroleja ob Muri

Pri Sv. Martinu ob Muri, tik meje med avstrijsko banovino in banovino Hrvatsko, je že mnogo let obratoval premogovnik, ki je zalagal vse Medmurje in deloma tudi Prekobjo s kvalitetno dobrim rjavim premogom. Obrat je bil majhen in kapaciteta je bila dnevno po 3—4 vagona. Ker je kraj precej, okrog 30 km, oddaljen od železniške postaje Čakovec, so odvažali premog večinoma z avtomobili in z vozniki.

Pred kratkim pa je dospela vest, da so

našli pri tem premogovniku nova ležišča premoga, ki je po kvaliteti mnogo boljši od prejšnjega. Gre za ogromne plasti do 150 cm debele, ki se nahajajo komaj 10—15 m pod zemeljsko površino. Radi te ugodnosti bo eksploatacija mnogo lažja in se bo kapaciteta lahko dvignila na 10 vagonov dnevno.

Pri premogovniku gradijo tudi novo električno centralo, ki bo v najkrajšem času gotova, tako, da bo ves rudnik in še okoliški kraji elektrificirani.

Vzporedno z iskanjem premoga, nadaljujejo tudi z iskanjem nafte. V okolici Selnic, v neposredni bližini Sv. Martina ob Muri, vrtajo v zemljo in iščejo petrolej. Gradijo tudi nov velik petrolejski stolp, tik banovinske ceste, ki vodi proti Dolnji Lendavi.

Vse to nam priča, da je naše Medmurje bogato na prirodnih zakladih in bomo verjetno v doglednem času odkrili še nova ležišča najrazličnejših važnih in za življenje potrebnih, prirodnih zakladov.

Celje

V deželi „zelenega zlata“

OBIRANJE HMELJA V SAVINJSKI DOLINI V TEKU — HMELJ ZARADI VRE. MENSkih NEPRILIK RJAVI — PRVI KUPCI PONUJAJO ZA HMELJ 45 DO 50 DIN ZA KILOGRAM

Pred dnevi je celjski kolodvor nenadno oživel. Pisane rute in predpasniki hmeljskih obiravk so kar tekmovali med seboj. Začetnice so se nekam plaho izorale v žene in starejša dekleta, ki hodijo že leto za letom obirat hmelj v Savinjsko dolino.

Od Levca pa vse do Zgornje Savinjske doline je obiranje »zelenega zlata« v polnem teku. Sicer ga letos zelo moti deževno vreme, kakor hitro pa zasije sonce, se oglasa iz hmeljskih nasadov vesela pesem obiravk in prešeren vrisk »štangarja«, ki podira pred obiravkami hmelovke in, kajpada, zdaj pa zdaj skrivaj pogleda ali ono brhko dekle. Vsa Savinjska dolina je sedaj v »elementu«, ki bo trajal mesec dni, dokler hmelj ne bo obran in posušen. Kako prijetni so večeri v savinjski vasi med obiranjem hmelja, ve samo tisti, ki ga doživi. Sredi vasi se navadno pod lipo zbere vsi obiravci in zapoje, si pripovedujejo novice iz svojih krajev, o

svojih novih gospodarjih ter o stoterih stvarih. Takrat vzplamti mnogo mladih src, za čemer pa ostanejo navadno sklepe rane...

Letošnji hmeljski pridelek mnogo zadržuje za lanskim, kar je povsem razumljivo, saj je Savinjsko dolino doletela nedavno grozovita elementarna katastrofa. Ostali hmelj pa zaradi neprestanega deževja že rjavi, tako da kakovost hmelja ni najboljša.

V Savinjsko dolino so prišli že prvi hmeljski kupci. Ogledujejo si letošnji pridelek in »glihajo« kar se le da. Tudi letos hmeljarji nočejo takoj prodati hmelja, ker imajo od lani dobre izkušnje, ko je imel hmelj proti koncu prodajne sezone tako dobro ceno. Sedaj ponujajo kupci za hmelj 45 do 50 din za 1 kg, vendar je bilo sklenjenih še zelo malo kupcij. Le kdor je bil zaradi denarne stiske prisiljen, je že prodal hmelj, ostali čakajo na boljšo ceno.

Šahovske jubilejne svečanosti v Celju

JUGOSLOVANSKI ŠAHISTI V SLOGI OHRANILI SVJO SKUPNOST

V soboto in nedeljo je bilo Celje priča šahovskih svečanosti ob priliki praznovanja 20 letnice obstoja zasl. žnega Celjskega šahovskega kluba in 20 letnice Jug. šah. zveze. V soboto zvečer je imel CSK slavnostno sejo, katere so se poleg agilnih celjskih šahistov udeležili tudi vsi amaterji, ki se bijejo v Celju za mojstrski naslov, ter lepo število slovenskih, hrvatskih in srbskih šahistov in šah. organizatorjev, med njimi tudi veleposlanec Vasja Pirc, predsednik Slov. šah. zveze dr. Bajec, predstavniki JSZ na čelu s podpredsednikom Kneževićem in tajnikom Mirkom Magdičem. Slavnostno sejo je vodil poštovovalni in agilni predsednik prof. Jože Grašar. Po njegovem lepem govoru, v katerem je obiskal 20 letno delo in uspehe CSK pa so številni predstavniki in govorniki iskreno čestitali klubu k prostavi jubileja. Nato je bil prirejen za vse udeležence svečan banket, na katerem je bilo izrečenih nešteto napitnic in voščil.

Včeraj popoldne pa je bil kongres Jug. šahovske zveze, ki se ga je udeležilo iz vse države. V odsotnosti predsednika dr. Stevana Čirca je vodil zbor podpredsednik Knežević, ki je podal poročilo o delovanju zveze. Izbrpno je nato poročal tajnik Mirko Magdič, nato pa blaginjak Finderle ter reditelj Pavlovič. Revizor Prokop pa je predlagal odboru razrešnico. Zborovanje je potekalo v lepi slogi in želji, da se v

5 milijonov za ceste

Gradbeni minister je podpisal odlok za nabavo drobnih kock za zgradnjo ceste od Zabe vasi skozi Novo mesto do novomeške železnice postaje v znesku 2.141.726 din. Z drugim odlokom pa je odobril gradnjo cestišča s cestnim obrambnim trakom za moderno cesto, za katero je odobren kredit 3.229.734 din.

Jugoraj je na seji izvršilnega odbora v Beogradu zahteval zvišanje temeljne tarze za državi od 2 na 4 din, takojšnjo razrešitev komisarja SUZORJA in da se takoj izvrši decentralizacija zavarovanja z vodstvi v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

najkrajšem času zveze reorganizacija zveze. V tem smislu je bila sprejeta posebna resolucija načelnega značaja, ki jo je predlagal moister Vlad. Vukojević iz Zagreba. Na njegov predlog je bil nato soglasno izvoljen naslednji odbor, ki bo do skorajšnjega izrednega občnega zbora pripravil spremembo pravil ter izvedel reorganizacijo zveze. Predsednik min. na razpoloženju Stevan Čirić. Prvi podpreds. Branko Dimić, načelnik ministrstva zunanjih zadev. Drugi podpreds. dr. Milan Vidmar, vseučiliški profesor v Ljubljani, tretji podpreds. je Josip Prokop iz Zagreba. Člani upravnega odbora: dr. Jovan Kulaš, advokat iz Beograda, dr. Peter Trifunović, šahovski moister, Ozren Nedeljković, časnikar iz Beograda, Adam Stanković iz Niša, dr. Uroš Trbojević iz Sombora, dr. Djuro Kopač iz Karlovca, inž. dr. Miroslav Kasal, vseučiliški profesor in Ljudevit Furlani iz Ljubljane. Poslovni odbor: Sime Finderle, Iva. Lesjak, dr. Vladislav Nedeljković, Milan Nevecorel, Vatroslav Petek in Rudolf Horvat. Nadzorni odbor: Mario Bondy in Knežević.

Tragedija potniškega letala pod Velebitom

Izgubljeno letalo »Aeroputa« so končno našli na Velebitu, tik pod vrhom Maša Višočica. Komisija je rekonstruirala potek nesreče. Vrhovi Velebita so bili v megli. Padal je dež in višje tudi sneg. Vpadal je pa tudi precejšen vihar. V megli je letalo zašlo v veje in mu je od tega odpadel motor, elisa in del krila. Tu je z motorjem padel tudi šef pilot Striževski. Ostali del letala je letel s potniki naprej in padel v neko dolino. S tem delom so padli telegrafist Petrović in

še trije potniki. Tretji del letala pa se je zaril v hrib tik pod vrhom in pokopal pod seboj dva moška in dve ženski. Nekega potnika in eno potnico je vrglo 50 m proč. V letalu je bilo 11 ljudi, katerih trupla so bila razmetana z deli aeroplana 300 m vsaksebi in grozno razmesarjena. Vse naokrog je ležala prtljaga, obleke, legitimacije, cigaretna doza, škatlice za puder itd.

Tekom današnjega dneva bodo trupla prepeljali s furgoni v Gospič.

Ali si že prijavil vsaj enega novega naročnika...

MURSKO POLJE JE POPLAVLJENO

Koncem preteklega tedna smo imeli skoraj vsak dan dež. Nalivi so trajali ves dan in ogromne količine vode niso mogle odteči. Reke so naraščale in voda se je razlila preko lepih polj in travnikov. Njive so tako poplavljenе, da gleda iz vode le visoka koruza. Najhuje je prizadeta ajda, ki je baš v polnem cvetju in je sedaj pod vodo. Krompir je že precej začel gniti. Repa, zelje, proso in drugo ne bo dozorelo, ker je pod vodo. Po travnikih plavajo celi kupi neposušene otave.

Ker so vsi potoki in reke prestopili bregove, je voda odnesla nekaj brvi, zamašila vse prepuste tako, da so bili nekateri kraji po dva dni odrezani od sveta. Ljutomer je okrog in okrog obdan z vodo in je letos doživel že drugo poplavno katastrofo. Ljudje so obupani in tarnajo. Kar ni pobila toča, to uničuje voda.

Ljubljana

Pri ravnanstvu za gozdove in rudnike v Ljubljani so postavljeni za višje svetnike inž. Dominik Ferjak in inž. v 6 skupini pa inž. Franjo Murnik in inž. Franjo Juvan. Za podgozdarja 7. skup. je nameščen Anton Hanzlovski, za manipulanta VII-2 skup. Edvard Marčič, za računskega inšpektorja 6. skup. pa Julij Lavrenčič.

Popoldanska dostava pošte bo, kakor naznanja poštna direkcija od 26. avgusta dalje spel upeljana v Ljubljani, Mariboru, Celju, Murski Soboti, Ptuj in Kranju.

Umrl je g. Feliks Stare, znani industrialec in veleposelnik na Kolovcu.

Oproščen je bil pred malim kazenskim senatom v Ljubljani Julius Klippstatter iz Maribora, uslužben pri jeseniški podružnici špedicijske tvrdke Sehenker & Co, ki je bil obtožen zločina proti oblasti države in njeni ureditvi.

Ptuj

V parku bo koncert v sredo 27. zvečer po programu »Za vsakega nekaj«. V slučaju slabega vremena bo preložen na četrtek.

Maksimirana cena je na papirju. Čeprav je bila tudi v Ptuj razglašena maksimirana cena drvom, se ta ne izvaja. Tako prodajajo na ptujskem trgu drva po 140 din za 1 m, namesto po maksimirani ceni 110 din za 1 m. — Dalje pada teža kruha še dalje pod predpisano težino. Včeraj je tehtala 1 mala bela štruca namesto 46 dkg le 38 dkg.

Pobeljena polja. Ptujška okolica je že polna ajdovega cvetja, ki ga obletavajo številne čebulice. Le žel, da cvetju močno škoduje preobilno deževje.

Svečanosti ob obletnici sporazuma

DANES V ZAGREBU VAŽNA SEJA VLADE, NA KATERI SO BILE PODPISANE IN OBJAVLJENE VAŽNE REFORME

V Zagrebu so zbrani vsi ministri. Ze včeraj so imeli več važnih sestankov, ki se jih je udeleževal tudi ban dr. Šubašić. Uredbe so bile že vse pripravljene tako, da je bil potreben samo še formalen podpis in objava. Danes je bila važna seja vlade dopoldne ob 10 uri v veliki dvorani banske palače. Na tej seji so bile podpisane tudi omenjene uredbe. Opoldne bo priredil svečano kosilo ban dr. Šubašić. Popoldne bodo ministri in povabljeni gostje dr. Mačka na banovinskem posvestu Božjakovini, kjer so lani strokovnjaki pripravljali načrt sporazuma.

Včeraj je dajala svečan izgled Zagrebu ob obletnici sporazuma velika revija hrvatskih narodnih nošenj, pesmi, plesov in običajev. V Zagreb je prišlo na tisoče

ljudi. Na reviji je sodelovalo 25 kmečkih zborov. Udeležili so se je tudi člani vlade na čelu z Dragišo Cvetkovićem in dr. Mačkom. Prisostvovali so etnografi, foto reporterji, številni novinarji itd.

Od včeraj popoldne sta v Zagrebu tudi ministra dr. Korošec in Krek.

Važne konference pa je imel minister prometa inž. Bešlić. V železniški direkciji je imel skupaj s finančnim ministrom konferenco z železniškimi strokovnjaki.

Razpravljali so o zvišanju delavskih plač, ki je radi nastale draginje posebno akutno. Nato je sprejel tudi zastopnike Železničarske organizacije, ki so ga informirali o draginji in svojih preizkušnjih prejemkih.

Letalo je zapustilo Zagreb v četrtek ob 6.30. Poslednjič se je javilo ob 7.36. Kmetje iz vasi pod krajem nesreče so slišali v četrtek malo po 8. šum motorja in malo pozneje detonacijo. Ko so zvedeli za nagrado 10.000 din onemum, ki prvi najde letalo, so začeli takoj z iskanjem. Prvi ga je našel kmet Kosta Vuksan in o tem v soboto zjutraj obvestil najbližjo žandarmerijo.

Ponesrečeno letalo je tipa »Lockheed Electra Yu-SBC«, staro nekaj let. Bilo je med našimi najmodernejšimi letali ter je stalo 1 milijon din. Hitrost 330 km. Prostora je imelo za 10 potnikov in dva člana posadke. Pilot Striževski je bil ruski emigrant in dober prijatelj s pilotoma Nikisinom, ki je padel pri Studencu in Jarošenkom, padlim pri Hrušici. Med ponesrečenimi potniki je tudi mlada Slovenka, absolventka trgoveške šole, 22 letna Danica Ottoničarjeva iz Ljubljane.

Maribor

Resolucija stanovanjskih najemnikov proti draginji

Občna upravna oblastva naj izvrševanje uredbe o pobljanju draginje in brezvestne špekulacije, uredbo o kontroli cen in zalog, bolj strogo nadzirajo.

Upravna oblastva prve stopnje naj vse s temi uredbami prizadete pridobitne kroge ponovno na primeren način event. tudi po časopisnih opozorjih na dolžnosti, ki jim jih te uredbe nalagajo in na posledice zanemarjanja teh dolžnosti. Prav tako pa naj se tudi protidraginjske odbore opozori na njihove dolžnosti, četudi so sestavljeni večinoma le iz pridobitnih krogov in morajo vršiti svoje dolžnosti brezplačno. Do sedaj se niso dosti zanimali za dolžnosti, ki jim jih nalaga čl. 10 protidraginjske uredbe.

Upravna oblastva in protidraginjski odbori morajo opraviti vse potrebne poizvedbe, če mislijo ali se jim celo sporoči, da nekateri, ki so po uredbi o kontroli cen, dolžni zaprositi za povišanje cen, ali ki so po uredbi o kontroli zaloge blaga dolžni prijavljati svoje zaloge, pa tega niso storili in morajo vsako tako opustitev takoj prijaviti pristojnemu sodišču, radi uvedbe kazenskega postopka.

Pri vseh teh prizadetih naj se čimprej uradno in po zato določenih strokovnjakih, katerih je zadosti na razpolago, popišejo zaloge vseh predmetov, ki spadajo pod kontrolo cen in zalog, pri popisovanju zalog pa mora vsak lastnik ali hranitelj blaga na zahtevo kontrolnih organov podati vsa potrebna pojasnila zlasti o tem, od kdaj in od kod ima blago in mora na zahtevo predložiti tudi vse zadevne račune in listine, vso korespondenco ter poslovne knjige na vpogled.

Kontrolni organi pa morajo vse te podatke najstrožje varovati kot službeno

tajnost.

Prav tako pa se naj popiše vse blago, ki spada pod uredbo o kontroli cen in zalog, ki se začasno nahaja pri javnih in zasebnih skladiščih, prevoznikih in komisijonirjih; pri tem mora hranitelj blaga navesti naslov lastnika, od kod je blago in od kdaj je shranjeno.

Tudi pri nekaterih večjih trgovcih, ki prodajajo te življenjske potrebščine sicer le na drobno, bi bilo treba popisati zaloge, ker je znano, da imajo nekateri izmed teh od gotove vrste blaga nakopičene večje zaloge kakor pa marsikateri veletrgovci.

Pri pristojni oblasti to je pri banski upravi v Ljubljani, naj po členu 5 uredbe o kontroli cen čimprej postavijo strokovnega kontrolorja za cene, tako pa tudi pri upravni oblasti prve stopnje v Mariboru, ki je zelo važno trgovsko in industrijsko središče.

Ta kontrolorja pa morata biti res strokovnjaka in veščaka. Imenuje jih naj Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Strokovna kontrolorja bi naj imela vse pravice in dolžnosti, ki jim jih nalaga uredba o pobljanju draginje in brezvestne špekulacije ter uredba o kontroli cen, poleg tega pa se jih lahko postavi po potrebi, na osnovi člena 3 ured-

be o kontroli zalog, še kot komisarja pri posameznih podjetjih.

Pod kontrolo cen in event. še pod kontrolo zaloge, naj se dodajo še sledeči predmeti; brisače iz bombaža cenejše vrste, surove, ki se na mtr. prodajajo, molino amerikan, v širini od 60 do 75 cm, ker ta do sedaj ni pod kontrolo, temveč le od 75 cm naprej, nadalje pisano platno takozvano »oksford in cefir« v širini 65 do 80 cm cenejše vrste; klot — satin — črn, v širini od 120 do 140 cm, cenejše vrste, hlačešina iz bombaža, znamke »Saglia« v širini od 120—130 cm, sukno iz bombaža in odpadkov, desinovo, v širini od 120 do 140 cm, čebad, koci, navadni iz živalske dlake in odpadkov, cenejši. Vse te predmete, potrebuje in kupuje v pretežni večini le manj premožno ljudstvo, molino amerikan do 75 cm širine in čebade — koce.

V teh resnih in težkih časih se ne sme dovoliti, da bi se na eni strani nekateri naši pridobitniki na račun drugih prekomerno obogatili, na drugi strani pa bi naše uradništvo in delavstvo ter manj premožno ljudstvo radi neupravičenega, spekulativnega dvigovanja cen občutno trpelo na splošnem pomanjkanju.

Društvo stanovanjskih najemnikov v Mariboru

Poziv mariborskim trgovcem z živili!

Mariborsko mesno poglavarstvo poziva vse trgovce z živili, da pri prodaji življenjskih potrebščin upoštevajo enako vse odjemalce, da se ne bi dogajale, da bi velike množine raznih predmetov do-

bivali tisti, ki imajo za to dovolj sredstev, manj premožni pa bi ostali brez njih. O prodaji se naj vodi pravilna i točna evidenca. Predsednik: dr. J. v. a. n. s. r.

Učiteljice — najzvestejše pomočnice kmečke ženske mladine!

Kljub težkim gmočnim razmeram, kljub udarcem, ki padajo zadnje čase po učiteljstvu, pokaže slovensko učiteljstvo vedno znova, da v njem še ni zamrl optimizem, da mu še ni zlomljena volja do dela in napredka!

To je pokazal tudi zaključek gospodinjkega tečaja za učiteljice gospodinjstvo-nadaljevalnih šol, ko je nad 30 učiteljic obljubilo, da hoče zvesto stati ob strani kmečke žene in kmečkega dekleta in jim tudi v najtežjih razmerah pomagati pri njihovi strokovni izobrazbi in pri kmečki vzgoji.

V tem pettedenskem tečaju, ki ga je priredila banska uprava na kmečijško-gospodinjški šoli v zavodu šolskih sester, so se učiteljice temeljito pripravile na svoje težko in odgovorno delo med odraslo žensko mladino, posebno pa na delo v gospodinjstvo-nadaljevalnih šolah.

Pri praktičnem in teoretičnem zaključnem izpitu, ki je trajal od 22.

do 24. avgusta, so vse učiteljice pred strokovno izpraševalno komisijo, ki ji je kot zastopnik banske uprave predsedoval viš. šol. svetnik Krošl Jože dokazale, da so se usposobile za zveste pomočnice kmečke ženske mladine pri vsakem njenem delu v kuhinji, na polju, v svinjaku in v hlevu. Učiteljice so pa tudi dokazale, da dobro razumejo težave, v katerih živi in dela kmečka žena, da dobro poznajo kmečko miselnost in da bodo mogle postati kmečkemu dekletu v vsem njenem življenju najboljša svetovalke.

Učiteljice, ki so absolvirale ta tečaj bodo prinesle novo življenje v gospodinjstvo-nadaljevalno šolstvo, ki je posebno v obmejnih in gospodarsko nerazvitih krajih še vse premalo razširjeno. Kakor ima vsaka občina vsaj eno ljudsko šolo, tako bi morala imeti tudi gospodinjstvo-nadaljevalno šolo za izobrazbo odrasle kmečke ženske mladine!

PODRAŽITEV BENCINA

Bencin se je spet podražil za 20 par pri litru. Takšen predlog je predložil odbor za kontrolo cen bencinske mešanice finančnemu ministru, ki je predlog že odobril. Odslej znaša cena bencinske mešanice v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani ter v sedežih banovin 7.15 din (doslej 6.95), v krajih, ki so do 50 km oddaljeni od teh mest, 7.40 din (doslej 7.20), v ostalih krajih pa 7.50 din (doslej 7.30), vse za 1 liter. Ko so bile lani v juniju uvedene enotne cene za bencin, je bila osnovna cena določena na 5.25 din. Od tedaj znaša celotno povišanje cene 36 odst.

m Profesorske premestitve. Premesteni so v Mariboru Kunc Milena s klasične na II. real. gimn.; Perpar Gabrijel iz Ljubljane na klasično; Pugetlj Mirko s klasične v Ljubljani na II. realno; Tomaž Blaž z meščanske šole v Zalcu na II. realno.

m Meščanskošolske vesti. Premesteni so v Mariboru Bogomir iz Jesenice na I. deško meščansko šolo v Mariboru; Martine Miha in Martine Frajnc iz Valjeva na II. deško oziroma na II. deško meščansko šolo v Mariboru.

m Z motorja je padel v Slovenski Bistrici 18 letni trgovski pomočnik Gjorgje Trbojevič iz Maribora in se poškodoval na glavi. Zdravi se v tukašnji bolnišnici.

m Četniki mariborskega okrožja udeležiti se polnoštevno svečanosti odkritja spomenika viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, ki bo v Ljubljani 6. septembra t. l. Ne pozabite priskrbeti si pri odhodu vlakova železniški obrazec K-14: Vožnja četniška.

m Odbor za prenos prošnje za odpis koncem leta 1937 oziroma 1939 ugotovljenih davčnih zaostankov v smislu uredbe z dne 22. XII. 1939 M. s. št. 1667 Službeni list št. 2 ex 1940 bo zasedal pri tukašnji davčni upravi 7. septembra ob 8. v sobi št. 1.

m Družabni večer priredijo aktivni in rezervni oficirji Mariborske garnizije 27. avg. v hotelu »Orel« v čast odhoda generala Golubovića. Začetek ob 20.30. Oblika promenadna. Vabljeni prijatelji oficirjev in osebnih prijatelji gospoda generala. Posebnih vabil ne bo. — Odbor.

m Predstojništvo mestne policije v Mariboru opozarja vse lastnike motornih vozil, ki so jih letos preuredili na pogon z metanom odnosno nafto, da to takoj, najkasneje po 29. t. m. javijo predstojništvu, soba št. 4/I, tel. 25-60.

m Občina Studenci opozarja vse hišne posestnike, da bodo dobili te dni pozive za sestavo pomožne vojske, katere naj točno pregledajo in se po njih ravna. Dostavljati bo dajal tudi potrebna navodila.

m Vsi foto-amaterji in poklicni fotografi, ki so snemali prireditve Derby-meetinga in concours hippique-a, se naprošajo, da predložijo g. Dušanu Kovaču, blaginiku Mariborskega kasaškega društva (Slomškov trg, »Jugoslavija«) slike, odnosno negative radi eventualnega nakupa.

* Jugoslovanski tobak poznajo po vsem svetu zaradi njegove izvrstne kakovosti in razstave ljubljanske Tobačne tovarne na velesejmu vsakokrat vzbujajo zanimanje pri vseh inozemskih obiskovalcih. Tudi letos bo ljubljanska Tobačna tovarna priredila na velesejmu od 31. avgusta do 9. septembra reprezentativno razstavo tobačnih izdelkov jugoslovanske monopolne uprave.

* Tuje jezike — nemščino, italijanščino, francoščino itd. — ter trgovske predmete — knjigovodstvo, računstvo, stenografijo, korespondenco, trgovstvo, trgovsko, mehanično in stečajno pravo itd. — Vas nauči doma potom dopisovanja pregledno, poceni in hitro Dopisna trgovska šola v Ljubljani, Kongresni trg 16/II. Pišite po prospekt.

* Dr. Bedjanič, specialist za notranje bolezni, zopet redno ordinira.

* Razstava perutnine, kuncer in golobov na jesenskem ljubljanskem velesejmu od 31. avgusta do 9. septembra bo prikazala kuncer odličnih pasem, kokoši vseh važnih vrst s posebnim ozirom na domačo štajersko kokoš, dalje pure, gosi, race in golobe. Razstavo bodo izpopolnjevali izdelki iz kuncerje angora volne, kuncerje krzno in usnje, krmila, orodje in razne priprave za rejno malih živali, vzorne farne, literatura, higiena in veterina.

* Umrl je gospod Leopold Topovšek, vlakovodja v p. Pogreb bo torek, 27. avgusta, ob 15.30 uri.

m Ukradeno kolo. Franc Lobnik iz Studencev je prijavil žandarmeriji da mu je bilo izpred neke gostilne v Studencih ukradeno kolo »Wanderer«, z evid. št. 126391.

Radjo

KAJ VAM PRIPOROČAMO, DA POSLUŠATE JUTRI?

Ljubljana: 20. d. 4. minut zabave (Fran Lipah), 20.30 pevski zbor »Cankar«, 21.15 Radijski orkester. — Beograd: 19.40 narodne pesmi s spremljavo tamburaškega orkestra; 20.20 koncert kvarteta Hauser-Horvat; 21.10 ruske romance J. Gorvate in V. Pika. — Solija: 21.30 koncert bolgarskega godalnega kvarteta; 22.20 lahka glasba. — Praga: 20.25 narodna glasba; 22.50 Janačekova opera »Jenufa«. — Bratislava 19.40 slovaške narodne pesmi; 22.15 zabavna glasba. — Budimpešta: 19.45 jazz; 22.10 ciganska glasba. — Rim: 20.30 simfonični vokalni koncert. — Sottens: 18.40 Saljapin poje na ploščah; 22. plesna glasba. — Vest: Ljubljana: 7.05, 12.30, 14., 19., 22. Beograd: 6.45, 13.30, 14.40, 19.10, 21.40, 22.40.

Kino

* Grajski kino. Samo še v torek »Od Narvika do Pariza«. Od srede dalje veseloigra »Samo enkrat se živi«.

* Union kino. »Kapitan Džek«, vojbojski film izredno napete vsebine in prekrasne petje z divjega zapada. Bob Baker in njegov senzacionalni konj v glavnih vlogah.

* Esplanade kino. »Prvi poljub«, velezbavna veseloigra polna humorja in dovtipov s Frančiško Gallovo.

70.000 Nemcev bo potovalo skozi Maribor

V kratkem bo potovalo skozi Maribor v 80 posebnih vlakih nad 70.000 Nemcev z družinami, ki so se morali izseliti iz Besarabije, katero so zasedli Rusi. Večinoma so to kmeti, ki bodo naseljeni v vzhodnih pokrajinah ob Varti (bivša Poljska). Iz Nemčije je prispela v Beograd posebna oskrbovalna komisija, ki bo skrbela za prehrano in zdravstveno oskrbo

Nemcev med potovanjem po našem ozemlju. Za Nemce sta organizirani dve taborišči, eno v Prahovem na romunski meji, drugo pa v Zemunu, kjer bodo zdravniško preiskani. Vodstvo Nemcev v Jugoslaviji je, kakor poročajo naši listi, izdalo na vse svoje rojake v starosti od 17. do 50. leta proglas za sodelovanje pri sprejemu in prehrani.

17. nacionalni šahovski turnir v Celju

MLADEMU BERNERJU SE SMEHLJA MOJSTRSKI NASLOV

CELJE, 26. avgusta. Turnir je tik pred zaključkom. Na čelu tabele vodi Gjorge Berner, točko za njim je Šiška, ki ga edini še utegne dohiteti. Toda malo verjetno je, da bi Berner v zadnjih dveh kolih izpustil vsaj pol točke. Pa tudi med igralci se je že utrdilo prepričanje, da bo mojstrski naslov pripadel Bernerju. Samo izredna presenečenja utegnejo ovreči to sodbo.

V soboto popoldne je bilo odigrano 14 kolo, ki ni prineslo posebnih presenečenj. Gottlieb—Pavlovič, Jerman—Šubarić in Mišura—Zuk so po mirnih igrah remizirali. Šiška je z elegantnim napadom porazil Savića, dočim se je prof. Grašer prav dobro držal proti Šorliju ter je izgubil šele po težki napaki, ki jo je zagrešil v prenatrjeni kombinaciji. Zelo težko partijo sta igrala Drašić in Berner. Drašić je prišel d'olepega napada, s katerim je hotel po žrtvi figure forsirano prodreti. Toda Berner je napad odbil ter ima po prekinitvi dobljeno partijo. Prekinjena je bila tudi partija Šmigove—Mlinar, ki bo verjetno remis. Medan in Popović sta odigrala samo tri poteze, nato je nastal med njima nesporazum, ki je prinesel obema ničlo. Marek pa je brez igre dobil proti Majstoroviću.

Včeraj dopoldne je bilo 15. kolo. Po kratki igri sta prva s klenila remis Mlinar in Gottlieb, pravtako tudi Medan in Zuk. Tudi Šorli ni mogel doseči več proti Mareku. Pavlovič je z lepim napadom dobil proti Saviću. Šubarić je v odločitvi nadigral Mišuro, osvojil dva kmeta ter z lahko dobil v končnici. Prav dobro je za-

igral prof. Grašer proti Popoviću. Ob pravilni igri lahko dobil v napadu. Po nekaj brezskrbnih potezah pa je napravil vso prednost ter partijo celo izgubil. Šiška je z odlično igro nadigral Drašića že v otvoritvi, dobil kmalu figuro ter zavil v dobljeno končnico. Ker je Drašić prekoratil čas je bil v izgubljeni poziciji konturnaciran. Šmigove je brez igre dobil proti Majstoroviću. Najbolj dramatična pa je bila partija Berner—Jerman. Jerman bi še edini utegnil zadržati Bernerja, a je prav slabo zaigral, tako da je Berner z lahko dobil v 19. potezi.

Današnje 16. kolo se igra v Rogoški Slatini, jutri je prost dan, zadnje kolo pa bo v sredo v Celju.

Stanje po 15. kolu: Berner 11 in pol (1), Šiška 11 in pol, Šorli 11, Šubarić 10 in pol, Jerman 10, Gottlieb 8 in pol; Pavlovič 8, Mlinar in Šmigove 7 in pol (1), Marek 7 in pol, Mišura 7, Drašić 6 in pol (1), Popović 5 in pol, Medan in Savić 5, Majstorović 4, Zuk 3 in prof. Grašer 2 in pol točke.

127. Sieljanka

(13. kolo v Celju 23. avg. 1940)
Beli: V. Popović Crni: A. Mišura
1. e4, c5 2. Sf3, Se3 3. d4, exd4 4. Sxd4, d6 5. Le3, Sf6 6. Se3, g6 7. Dd2, Lg7 8. f3, a6 9. Sxc3, bxc6 10. Le4, Tb8 11. Lb3, 0-0 12. g4, Lb7 13. 0-0-0, c5 14. h4, De7 15. Le4, Lx4! 16. fxe4, Sxe4 17. Dd3, Sxc3 18. bxc3, Da5 19. Kd2, d5 20. Lxd5, e6 21. Ke2, exd5 22. Dxd5, Tf8 23. Td3, Dd4 24. Kf3, Dxe2 25. h5, Tb2 26. Kg3, Txe3+ in beli preda.

Zanimivosti

Angleški ženski protivohunski bataljon

Izredno sposobna dekleta se morajo znajti na parketu, pri kuhalnici, v beznici, skratka vsepovsod

Prijazen, osivel gospod, čisto očetoške zunanjšine, stoji v lepo urejeni ter svetli sobi z veselimi podobami na stenah. Pred njim sedi za dolgimi mizami okrog dva tučata deklet in mladih žena, ki ga pazljivo poslušajo in si od časa do časa kaj zabeležijo. Na prvi pogled bi sodili, da prisostvujemo poljudni razlogi kakega zdravnika o ne- gi dojenčkov nekdanj in danes. V resnici pa je to bežen pogled v učilnico ženskega oddelka angleške državne policijske šole.

Anglija je bila prva država, ki je uvedla žensko policijsko brigado.

Prve policistke so imele predvsem socialno-skrbstvene naloge, polagoma pa se je njihova dejavnost raztegnila na področje pobijanja nenravnosti, hazardnih iger, pijanstva in skrbi nad gledališči. Anglijo so kmalu začele posnemati tudi druge države in danes policistka ni več redkost. Nekatere države — in tudi angleška mesta — so žene celo uniformirale in jih dodelile varnostni policiji. Toda šele zdaj se je odločil Scotland Yard, da uvede ženske brigade za najnevarnejše, najskrivnostnejše, najtežje in najodgovornejše posle vseh področij policijske delavnosti — za obrambo pred vohunstvom.

Kako je organiziran boj proti vohunstvu? Boj proti vohunstvu danes ne vodi več takozvani tajni oddelki v vojski, temveč je to naloga celokupne državne policije. Do te reforme je prišlo prvič v Franciji kot posledica afere Dreyfus. Posnemati pa so začele Francoze kmalu tudi druge države.

Kako pride žena v angleško protivohunsko policijo? Le če pokaže vsestransko sposobnost in zanesljivost. Iti mora skozi rešeto z velikimi luknjami in redke so one, ki se obdržijo. Ženski oddelki je uvedel Scotland Yard šele ob izbruhu vojne. Pri prvem »naboru« je padlo skozi rešeto 135 kandidat in jih je bilo sprejetih le 8. »Padle« so razmestili po drugih oddelkih policije. Sprejete so se morale podvreči posebnemu treningu,

na katerem so jih usposabljali za težko in odgovorno službo. Danes ima Anglija že zadostno število »sposobnih« žena, ki morejo izpolnjevati najrazličnejše zahteve protivohunskega boja.

Kake naloge čakajo ženski bataljon? Protivohunska služba mora odkrivati in

onemogočiti delovanje tujih vohunov

v lastni deželi. Taki vohuni se skrivajo v najrazličnejših socialnih plasteh, v vseh poklicih, v vseh okoljih. Tuje vohunke se lahko gibljejo pod masko bogatih Avstralk ali Južnoafričank v najodličnejši angleški družbi. Taka »prekomorska« maska je tem prikupnejša, ker lahko sijajno opraviči tudi tuji naglas, ki se ga tujka le redkokdaj iznebi. Druge

vohunke se skrivajo med prebivalstvom

pristanišč, med nemškimi naseljenci in emigranti. »Delovni pogoji« pripadnic ženskega bataljona so med emigranti ali po beznicah za tuje mornarje čisto drugačni, kot pa po odličnih salonih, kjer se gibljejo »bogate Avstralk« in prežijo na stike s častniki in visokimi uradniki. Mnogo je tudi tujih, poseb-

no nemških begunk, ki služijo kot pestunje, guvernante, kuharice, sobarice itd. po visokih angleških družinah. Ločiti lažne od pravih emigrantov, pa je ena izmed nalog ženskega oddelka.

Zato mora biti pripadnica ženskega oddelka vsestransko sposobna. Ni se lahko eni in isti osebi naravno in trdno kretati po mornarskih beznicah, malomeščanskih kuhinjah, dvorcih škotskih plemenitašev ali delavskih kuhinjah Manchestra in Sheffielda. Ravno tako vzorno morajo odigrati vlogo pomivalke posode po hotelih, kot ne smejo postati pijane od whiskyja ali gina, poznati morajo bridge in nemško stenografijo, obvladati po potrebi irski in škotski naglas in biti dobre fotografke.

In starost! Od 24 do 35 let — pri tem neporočene, telesno zdrave, prijetne zunanjo- sti, izvežbane v sportu itd. Kaj pa prejemki? Začetni ne baš sijajni: 3 in pol funta tedensko. Toda dvigajo se hitro in pomnožijo še s posebnim državnim dodatkom za hrano. In končno, po končani službi dobijo še solidno meščansko pokojnino.

Vojaki pomagajo pri delu na polju

Mati, ki neprestano joče

Karolini Kreutzmannovi na Bavarskem se je pripetil nedavno nenavaden dogodek. Njen sin, ki je strasten planinec, je posebno rad plezal po strmih skalah. Ne kega dne je spet zavil v planine in plezal. Toda ni se vrnil. Tri dni je divjala strahovita nevihta in nihče ni več dvomil o mladenci smrti.

Ko se je nevihta poglobila, je več reševalnih ekspedicij krenilo v planine iskat izgubljenega sina. Nesrečna mati je po radiu slišala vest, da je bilo iskanje brezuspešno. Neprestano je jokala za sinom. Peti dan se je sin nenačoma vrnil. Mati

je bila tako presenečena, da je vzkliknila in privrele so ji solze radosti. Mladenci se je namreč na čudežen način rešil. Mati ne more ustaviti solz. Neprestano joka in se zdravniki zamažujejo, da bi jo rešili te neprijetnosti.

3 meseci poljedelske razstave v Moskvi

Potekli so trije meseci poljedelske razstave v Moskvi. V tem času je obiskalo razstavo čez 3 milijone ljudi. Samo skozi glavni paviljon je šlo 2,691.000 obiskovalcev. Med posebnimi »atrakcija-

Naraščanje prebivalstva na Japonskem

Japonsko prebivalstvo naraste letno za 1 in pol milijona. Vsako minuto se narodi torej troje otrok, ki ostanejo živi. Danes je Japonska med najbolj naseljenimi deželami sveta. Na 1 km² pride povprečno 200 ljudi. Na 400.000 km² živi 100 milijonov prebivalcev. Težke prilike, ki vladajo na japonski vasi imajo za posledico izredno močan dotok prebivalstva v mesta, kjer pa vladajo zaradi tega še slabši delovni pogoji. Tako je bilo 1920, v 83 japonskih mestih 10 milijonov ljudi, 1938 pa v 148 mestih že 26 milijonov, torej je naraslo od 18 na 35,9% vsega prebivalstva. Vse to predstavlja za današnjo Japonsko težak problem, ki ga skuša reševati z ekspanzijo.

Ženino maščevanje nad ponočnjakom

Ko je neki soprog v Salemu v severno-ameriški državi Massachusetts nekega večera po napornem delu legel v posteljo, je bil zelo neprijetno presenečen. Občutil je, kako nekaj pod njim krhko poka, takoj nato pa je bilo pod njim vse mokro. Ko je pogledal rjuho, je bil še bolj presenečen. Ugotovil je, da mu je »vzorna ženica« dala pod rjuho več tucatov jajc. Seveda je mož ves razburjen poklical ženo na odgovor in med zakoncem se je kmalu razvila homerska bitka, katero je šele stražnik končal. Na policiji je žena priznala, da je dala soprogu jajca v posteljo, ker se mu je hotela maščevati zaradi poznega prihajanja domov.

V slovaške šole na Madžarskem se je prijavilo: v Košicah 42 dijakov v gimnazijo, 25 v trgovsko akademijo, 25 na višjo obrtno šolo. V prvi razred gimnazije v Velikih Šuranih se je prijavilo 44 dijakov slovaške narodnosti.

100.000 žuželk se plazi po Indiji. Po vesteh ameriških listov je poznavalec indijskih žuželk, Mohamed Afzal Hussa poročal na zadnjem znanstvenem kongresu v Kalkuti, da umre v Indiji zaradi žuželk vsako leto poldrug milijon ljudi. Materialna škoda, ki jo povzročijo žužki, doseže vsoto 150.000.000 din. V Indiji je 100.000 najrazličnejših žuželk, od katerih so mnoge prav grde pošasti. Doslej je proučenih 40.000 vrst.

Lev: — Kaj praviš stara. Ali nisem te tri izvrstno zdresiral?

Sergiusz Piasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

82 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

Iz koč je stopil Havranek ter poklical psa. Pozdravili smo se. Havranek je bil videti svež in dobre volje. Nihče bi ga ne mogel obsoditi, da je že star in preizkušen tihotapec in vodnik beguncev. Ob pozdravu so se mu kar smejale njegove modre otroške oči.

Vstopili smo. Mala izba je bila temna. Za vrati je stala velika peč. Tla so bila glinasta, stene gole, strop temen in okajen. Toda Havrankovo veselje je dajalo izbi nenavadno prikupnost.

— Halo, mama! — je vzkliknil fant. — Goste imava, pripravite jim kaj!

Opazil sem starejšo žensko, majhno, toda še vedno svežega obraza in nasmejanih oči. Ob njej je bilo okoli petnajstletno dekletce, močno podobno bratu. Jeli sta nam pripravljati kosilo.

— Vsakemu steklenico — mami in Heleni po pol steklenice ker nimata brk!

— Ko bi jih imel ti! — ga je zavrnila sestra. — Namaži si jih z ogljem!

— Toda imel jih bom! Ti boš ostala brez njih!

Sedli smo za mizo ter pričeli piti in jesti. V družbi mi je bilo prijetno. Manjkal je le Kriša...

Slutim, da pričanja novo in zanimivo delo.

Večer je bil temen. Od zapada je vlekel močan veter. V temi sem mogel razločiti črno ozadje neba, gosto posejano z zvezdami, in pa bele lise snega in črne šore in debla.

Polje je bilo pokrito z redko kašo talečega se snega. Pri hoji se mi je globoko vdiral. Čez kaluže se je naredila drobna ledena mrena.

Zvečer sva namreč odšla s Havranekom proti gozdu. Nesla sva nekaj blaga. Poglavitno delo je bilo sicer v prepeljanju beguncev čez mejo, toda mimo tega je Havranek na lastno pest tudi tihotapil.

Pes Karo je šel z nama. Na nekem mestu je izvlekel Havranek iz štoru ruski častniški samokres. Jaz pa sem mu pokazal svoj povratni revolver.

— Imenitna igračka! — je dejal Havranek. — Toda meni je dovolj navaden samokres. Saj se ne bova bojevala...

Potem sva nadaljevala skozi gozd proti vzhodu. Karo je tekel pred nama.

— Ti hodiš čez mejo s psom? — sem vprašal Havranka.

— Da. Karo pozna mejo bolje ko jaz. Lahko mu zaupam. Tri leta že zvesto sodelujeva.

Ko je pes zaslišal svoje ime, je prite-

kel k nama, ustavil se je pred Havranekom ter ga zvesto gledal v oči.

— Pojdi! — ga je pogladil tihotapec.

Pes je znova stekel naprej. Prodrli smo na rob gozda. Znabiti največ tri kilometre pred nami je bila meja, kakih dve sto korakov odtod pa je tekla cesta iz Volme v Rakovo.

Sedla sva na štor ter čakala teme. Izpila sva steklenico vodke ter si prižgala cigarete. Ko se je večer zgostil, sva odrinila proti meji. Škornje sva imela dobro namazane, da nama snežna brozga ni mogla do živoga.

Tik pred mejo sva si nekoliko odpočila ter tenko prisluškovala... Karo je stekel naprej. Stopila sva za njim. Sneg nama je drsel pod nogami. Koj nato sva že bila pri meji. Pot je bila težka. Najtežja je bila hoja po brozgi. Na nekem mestu se je Havranek ustavil. Pristopil sem k njemu:

— Kaj je?

— Ali hočeš tvegati? — me je pomembno vprašal Havranek.

— Zakaj?

— No, če hočeš, pojdeva kar po cesti! Sam sem šel že večkrat.

— Prav! — sem pritrdil. — Pa pojdiva po cesti!

— In če bi se kdo obregnil ob naju, potem... — je Havranek zamahnil s samokresom po zraku.

Koj nato sva stopila na cesto. Na njej so stale svetlikajoče se kaluže. Toda laže je bilo hoditi po njej ko po odprtih poljih.

V daljavi sva zagledala razsvetljena

okna. Pozdravilo naju je zavijanje psov. Havranek se je ustavil.

— Ali greva skozi vas, ali jo obideva?

— So tam vojaki?

— Niso... Vsaj prej jih ni bilo...

— Potem pojdiva skozi vas.

Prešla sva čez most ter vstopila v večjo vas. Hiše so se gnetle ob ozki in blatni cesti. Po cesti je še ležal siv, umazan sneg. Ponekod pa sva brodila po blatni brozgi.

Precej naglo sva stopala. Z leve in desne so sijala mala in zakajena okna. Tu in tam je bilo po dvoriščih precej glasno, vmes je bilo slišati krepko preklinjanje.

Havranek je pristopil k plotu in iztrgal kol, kajti v naju so se jeli zaganjati psi. Karo sedaj ni več tekel pred nama, ampak se je motal okoli nog. Sredi vasi naju je obkolila cela tropa psov. Havranek jih je divje razganjal s kolom, a se jih nikakor nisva mogla otresti. Neprestano so nama bili za petami. Znenada sta stopila iz neke pritlične hiše dva človeka. Posvetila sta na naju ter se zadržala:

— Od kod sta?

— Kaj vama mar! — se je obregnil Havranek.

— Tajnik Volispolkoma sem!

— Prav nič, le s poti pojdi!

in leži, ker si pijan.

— Kaj?

— Prav nič, le spoji pojdi!

(Dalje)

Sport

ISSK Maribor — SK Rapid 4:2 (1:1)

Pri odličnem vremenu, za blagajno še prelepem, se je odigrala včeraj na Rapidovem igrišču prijateljska nogometna tekma med Mariborom in Rapidom, ki pa ni privabila pričakovane števila občinstva. Oba nasprotnika sta porabila zadnjo priliko pred prvenstvom za resen trening in preizkušnjo svojih moči.

V tem stilu se je tudi odigrala tekma. Bila je ves čas bolj podobna prvenstveni tekmi, kakor prijateljskemu srečanju, pri čemer pa ni nikoli prišlo do nesportnih izpadov, ki so v prvenstvu žalibog preveč pogosti. Tekma se je pričela ob močni iniciativi ISSK Maribora, ki bi bil pri večji sreči in koristnejši igri napada zaslužil precejšen izkupiček v golih, slika se tudi po odmoru najprej ni izpremenila, v zadnji tretjini pa je prišel do izraza Rapid, ki je na terenu prevladoval, vendar pa številčno ni dosegel več ko en zgoditek v 30. min. Maribor je nastopil v malo izpremenjeni postavi, zlasti ker ima nekatere igralce pod zaporo. Odlično se je uveljavil Stare na srednjem krilu, ki je bil v večjem delu igre brez dvoma najboljši igralec na polju, prav uporaben je tudi Vesnaver v obrambi; kot formacija v celoti je bil najboljši napad, vendar mu v končnih potezih

pred nasprotnikovimi vrati še manjka odločnosti in pregleda v igri. Rapid je imel najboljše igralce v desnem krilu Fučkarju, Werbnigu in Kreinerju.

Maribor je dosegel vodstvo v 11. min po Dušanu, ki je prisebno poslal z glavo v mrežo Varlovo žogo, ki se

je odbila od prečke. V 18. min je Rapid radi nesporazuma med Janžekovičem in vratarjem izenačil, v zadnji min je pustil Maribor še neizkoriščeno enajstko radi roke. Po odmoru je najprej Jauševac po Miloševem pasu zvišal na 2:1, v 13. min je Miloš iz krasnega Varlovega predločka dosegel 3:1, dve minuti nato pa je Dušan zadnjič potresel mrežo. V 30. min je zopet nevarno ušel Werbnig po krilu ter plasiral žogo v desni kot, neubranljivo za vratarja. Sodil je g. Orel.

Nedeljski sport v Murski Soboti

SK MURA — SOKOL (PTUJ) 16:34

V lepem kopališču SK Mure v Murski Soboti so nastopili plavalci ptujskega Sokola proti članom plavalnega oddelka SK Mure. Zaradi nediscipliniranosti Murinih plavalcev so prišli na start samo trije, radi tega so bili doseženi slabši rezultati. Tako so nekatere discipline odpadle, ponekod pa so tekmovali le Ptujčani med seboj.

Tehnični rezultati:

100 m hrbtno: 1. Komel (P) 1.36,8, 2. Berlič (P) 1.56, točke P 8, M 0. 100 m prsno: 1. Cvetko (M) 1.25, 2. Petrovič (P) 1.37,1, točke P 12, M 7. 100 m prosto: Berlič (P) 1.15,4, 2. Šerbec B. (M) 1.19,8; točke P 19, M 11. Štafeta 3x100 m mešano: 1. Ptuj 4.45, 2. Mura 5.03,6. Odpadla je 4x100 m. Pri plavanju 400 m prosto M. Soboti ni nastopila. Stanje točk po plavanju Ptuj 34 in Mura 16.

Sledila je waterpolo tekma, v kateri je zmagala Mura 5:0, vse gole je zabil Cvetko.

SK MURA — SK SLAVIJA 5:2 (2:2)

Istočasno je bila na stadionu prijateljska nogometna tekma med pobeško Slavijo in

Hrvatska liga:

Hašk — Concordia 3:4 (2:3)
Slavija (O) — Sašk 1:1 (1:1)
Split — Železničar (Z) 2:1 (1:1)
Bačka — Hajduk 2:6 (1:2)
Gradjanski — Slavija (V) 6:0 (2:0)

Srbska liga:

Jugoslavija — Jedinstvo 4:0 (3:0)
Bask — BSK 1:5 (0:1)
Slavija (S) — Gradjanski (S) 7:0
Bata — Vojvodina 1:0 (1:0)
Zak — Jugoslavija (J) 0:4 (0:3)

s. Gostovanje ISSK Maribora je odpadlo, ker je SK Lendava radi deževnih nalivov tekmo sobote tekmo odpovedala.

s. SK Železničar. Igralci I. moštva, rezerve in juniorji naj pridejo zanesljivo na stadion v torek, 27. avg., ob 16.

s. Zmaga pobeške Slavije v Celju. Kombinirani team pobeške Slavije je v Celju porazil tamošnjo Jugoslavijo s 5:3 (3:0). Mariborčani so zlasti po odmoru predvajali prav dobro igro.

s. V revanšni tekmi med tovarniškimi uslužbenci Rosnerja in Doctor in dr. so zmagali prvi v razmerju 3:1 (1:1).

s. Table teniški turnir za prvenstvo Celja in Savinjske doline bo priredil SK Celje v nedeljo, 8. septembra, v dvorani hotela Union s pričetkom ob pol 8. zjutraj. Razpisana sta dva pokala, trgovca Vrečiča in SK Celja. Vsi table-tenis klubi bodo prejeli podrobnejše razpise.

Sportniki!

Čitate razpis nagradnega tekmovanja v jutrišnji številki

MALI OGLASI

GENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Dražbe, preklic, dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasi davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga le vnositi v listu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409.—. Za vse pismene odgovore eled malih oglasov se mora orložititi znakma za 3 din.

STANOVANJE ODDA

Oddam
DVOSOBNO STANOVANJE
s kopalnico in vsem komfortom s 1. septembrom. Gospoj na 9-II, vrata 5. 16693-5

SOBO ODDA

Sprejemem dve gospodični
NA STANOVANJE
Naslov v ogl. odd. »Večerniki« 16931-8

SOBO ISČE

Iščem s 15. avgustom
OPREMLJENO SOBO
v centru mesta. Naslov pustiti v oglasnem oddelku »Večernika«. 6152—9

POSEST

PRODAM NJIVO
v Novi vasi v izmeri 1800 m²
Cena din 24.000. Sp. Radvanje 30. 16937-11

PARCELA

801 m² na prodaj v Studenih, Kralj Matjaževa ul. Vprašati: Suštaršič Leopold. Maribor, Wattowa 3-I. 16936-11

OBRT - TRGOVINA

ŠOLSKE TORBICE
aktivke, nahrbtniki, peresnice, velika izbira, nizke cene. Se priporoča Šterbal. Aleksandrova 42 — Trg svobode 6. 16946-13

SPOMNITE SE CMDI

KERAMIKA

Hišni posestniki in najemniki, pregledite Vaše peči in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter pečl. — Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

ZA SOLO:

šolske torbice, nahrtnike, aktivke, peresnice v veliki izbiri priporoča Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 16944-13

DRVA

raznih vrst, cepanice, vagonke pošiljke kupujemo. Obširne ponudbe z najnižjimi cenami na Frajdinger, Sombor, pošt. pretinac 20. 16951-13

GLASBILA

RADIO KUPIM
baterijski, dvovoltni, dober. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Dežela«. 16950-20

POHIŠTVO-OPREMA

Radi selitve poceni prodam
LEPO POHIŠTVO
tudi posamezne kose. Košaki, Aleksandrova 20, Rožkar. 16942-17

POSTELJE IN NOČNE OMARICE

poceni naprodaj. Slovenska ul. 28. 16941-17

ŽENSKI KOTIČEK

SVILA

klot za šolske plašče, koe, odeje kakor vse ostalo blago kupite najugodnejše pri Srečko Pihlar, Gosposka 5. 16779-18

NOGAVICE

rokavice, perilo, trikotaža, volna, pletenine, Oset »Mara« Koroška 26, poleg tržnice. 16799-18

ZENITBE - DOPISI

KUCHARICA

z latnimi prihranki želi poročiti moškega s stalno službo. Ponudbe pod »Dobra gospodinja« na ogl. odd. »Večernika«. 16939-19

POUK

Ant. Rud. Legatov
ENOLETNI TRGOVSKI TEČAJ

s pravico javnosti Maribor, Vrazova 4. Vpisovanje dnevno, šolski program zastoni, lastni dijaški internat. Začetek pouka 9. septembra. 16947-21

OBVESTILA

Javljam cenjenemu občinstvu da sem otvoril

ČEVLJARSKO OBRT

v Tyrševi ul. 14, prej Gusel. Prizadeval si bom, da bom izvrševal vsa naročila in popravila točno, dobro, hitro in poceni. Se priporoča Benko Franc. 16940-26

VOZILA

B. M. W. MOTORNO KOLO s prikolico, 750 ccm. v odličnem stanju, prodam. Vprašati pri poslovalnici »Večernika« v Celju 6238-22

AVTO OPEL

z dvema sedežema, popolnoma v redu se poceni prodam. Maribor, garaža Völker. 16785-22

NOVO MOŠKO KOLO

se radi odhoda k vojakom prodam za polovično ceno. — Ogleda se pri Babošk Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. 16938-22

RAZNO

ELEKTRO-MEDICINSKI APARAT

za masiranje in zdravljenje revme ter ishiasa, zdravniško priznan, poceni prodam. — Meze, Ljubljana, Tyrševa ulica 69-a. 16945-28

POZORI!

Vsakovrstne odpadke železa, kovine, litine, cunje kupuje in plačuje po najvišjih dnevnih cenah trdva Justin Gustinčič, Maribor, Kneza Koclja 14 in podružnica vogal Ptuiske in Tržaške ceste. — Tel. 21-30. 16943-28

Lepa namizna

jabolka

ter prvovrstna buteljčna in namizna

vina

nudi po zmernih cenah
Banovinska in sadjarska šola v Mariboru.

ŠIRITE »VEČERNIK«!

Zahvala

Vsem, ki so nas v težkih urah, ob prerani smrti našega ne-prežaljenega

Milana Vuge

tolažili, obsuli ga s cvetjem in ga spremili na poslednji poti, izrekamo našo iskreno zahvalo.

Zalujoči

LJUBLJANSKI VELESEJEM

OD 31. AVGUSTA DO 9. SEPTEMBRA 1940

Razstava industrijskih in obrtniških izdelkov. — Stevilne posebne razstave.

Žrebanje vstopnic obiskovalcev velesejma.

LEPA DARILA: Motorno kolo, radijski aparat, šivalni stroj, harmonika, mnogo koles, preproge, brzoparilnik, pohišstvo, otroški voziček, ure, vino, žganje, pivo, rogaška slatina, kravate, izleti s parnikom v Kotor ter številna bivanja v zdraviliščih in letoviščih. Polovična voznina na železnici.